

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

Педагогічний факультет

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні Вченої ради
УДУ імені Михайла Драгоманова
28 травня 2026 р., протокол № 12
Голова Вченої ради,
ректор університету, академік
Віктор АНДРУЩЕНКО

**Освітньо-наукова програма
«ПОЧАТКОВА ОСВІТА»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Галузь знань: A Освіта

Спеціальність: A3 Початкова освіта

Кваліфікація: доктор філософії з початкової освіти

Введено в дію:

Наказ № 226 від 29 травня 2026 р.

Київ–2026

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми «Початкова освіта»

Програму погоджено:

Гарант ОНП _____ (підпис) _____ (Ірина ШАПОШНІКОВА)

Вчена рада педагогічного факультету

Протокол від «29» квітня 2026 р. № 11

Голова Вченої ради факультету _____ (підпис) _____ (Тарас ОЛЕФІРЕНКО)

Навчально-методичний центр

Начальник НМЦ _____ (підпис) _____ (Алла РОМАНЧУК)

Відділ аспірантури і докторантури

Завідувач відділу _____ (підпис) _____ (Ксенія БОДНАР)

Науково-методична рада університету

Протокол від 27 травня 2026 № 6 _____ (підпис) _____ (Микола ЧУМАК)

Голова Науково-методичної ради _____ (підпис) _____ (Роман ВЕРНИДУБ)

Проректор з наукової роботи _____ (підпис) _____ (Григорій ТОРБІН)

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації. Програма регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до процесу підготовки докторів філософії зі спеціальності А3 Початкова освіта. Освітньо-наукова програма «Початкова освіта», за якою здійснюють підготовку здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальність А3 Початкова освіта в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова, розроблена робочою групою у такому складі:

Керівник робочої групи (гарант ОНП): **Шапошнікова Ірина Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова.

Члени робочої групи: **Матвієнко Олена Валеріївна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;

Бобрицька Валентина Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики Соціально-гуманітарний факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;

Васютіна Тетяна Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;

Слабко Володимир Миколайович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;

Коханко Оксана Григорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;

Фахову експертизу стейкхолдерів

Бахмат Наталія Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, в.о. ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Онопрієнко Оксана Володимирівна – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, член-кореспондент НАПН України, завідувач відділу початкової освіти імені О.Я. Савченко Інституту педагогіки НАПН України.

Копил-Філатова Тетяна Сергіївна – доктор філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка, начальник управління освіти та інноваційного розвитку Печерської районної в місті Києві державної адміністрації.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Початкова освіта» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності А3 Початкова освіта розроблена згідно з вимогами Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 283 від 03.04.2019), Національного класифікатора України «Класифікатор професій ДК 003:2010», Національної рамки кваліфікацій, Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти та інших документів.

I. Профіль освітньо-наукової програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Український державний університет імені Михайла Драгоманова Педагогічний факультет кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь, що присвоюється	доктор філософії
Назва галузі знань	А Освіта
Назва спеціальності	А3 Початкова освіта
Офіційна назва освітньої програми	Початкова освіта
Обмежень щодо форм навчання	Немає
Кваліфікація освітня, що присвоюється	доктор філософії з початкової освіти
Кваліфікація (-ї) професійна (-і)	Не передбачено
Кваліфікація в дипломі	Доктор філософії з початкової освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 48 кредитів ЄКТС, термін навчання -4 роки
Форма навчання	Очна (денна/вечірня) / Заочна

Наявність акредитації	Неакредитована
Цикл/рівень	НРК України 8 рівень FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – третій цикл
Передумови	Наявність ступеня магістра, або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська
Термін дії освітньої програми	до наступної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://pf.udu.edu.ua/osvita/osvitni-prohramy/aspirantura/pochatkova-osvita#pro-onp

2 – Мета освітньо-наукової програми

Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних докторів філософії у галузі А Освіта за спеціальністю А3 Початкова освіта, здатних здійснювати самостійну науково-дослідну, інноваційну, науково-педагогічну та організаційно-управлінську діяльність у сфері початкової освіти. Програма спрямована на формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей, оволодіння сучасною методологією педагогічних досліджень, продукування нових наукових знань, розв'язання складних проблем професійної та дослідницької діяльності в умовах трансформації освітнього середовища, цифровізації, європейської інтеграції та викликів воєнного і повоєнного розвитку України.

Освітньо-наукова програма базується на поєднанні кращих національних і міжнародних практик підготовки дослідників у галузі початкової освіти, забезпечує інтеграцію фундаментальної наукової підготовки, інноваційної педагогічної діяльності, міждисциплінарного підходу та практикоорієнтованого досвіду. Особлива увага приділяється розвитку здатності здобувачів до створення безпечного, інклюзивного, дитиноцентричного освітнього середовища, упровадження сучасних освітніх технологій, психолого-педагогічної підтримки учасників освітнього процесу, а також розбудови й відновлення системи початкової освіти України відповідно до європейських стандартів якості освіти.

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: А Освіта Спеціальність: А3 Початкова освіта Об'єкт діяльності: освітньо-наукова, педагогічна, дослідницько-інноваційна діяльність у сфері початкової освіти, професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи, організації освітнього процесу на першому рівні повної загальної середньої освіти, а також у системі фахової передвищої та вищої
--	--

педагогічної освіти (у теоретичному, практичному, синхронному, діахронному, соціокультурному та міждисциплінарному аспектах).

Цілі навчання: формування компетентностей, необхідних для здійснення інноваційної науково-дослідницької, викладацької, проєктної, експертно-аналітичної та організаційно-педагогічної діяльності у сфері початкової освіти; підготовка конкурентоспроможних докторів філософії, здатних розв'язувати комплексні проблеми початкової освіти, здійснювати самостійні наукові дослідження, продукувати нові наукові знання, упроваджувати інноваційні освітні технології та забезпечувати якість освітнього процесу в умовах сучасних суспільних трансформацій, цифровізації освіти, європейської інтеграції та повоєнного відновлення України.

Теоретичний зміст предметної області: концептуальні, історико-педагогічні та методологічні засади розвитку початкової освіти; інноваційні професійно-педагогічні знання з теорії та методики початкового навчання; організаційно-педагогічні засади освітньої діяльності; теорія та методологія професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи; сучасні підходи до формування освітнього середовища Нової української школи; проблеми цифровізації, інклюзії, психолого-педагогічної підтримки, академічної доброчесності та забезпечення якості освіти.

Методи, методики, технології: концептуальний аналіз, оцінювання й синтез інноваційних ідей у сфері початкової освіти та науково-педагогічної діяльності; загальнонаукові, педагогічні, психологічні, статистичні та емпіричні методи дослідження; методи педагогічного моделювання, проєктування та моніторингу освітнього процесу; сучасні цифрові технології, інтерактивні методики навчання, технології дистанційного та змішаного навчання, інноваційні педагогічні техніки й технології викладання.

Інструменти й обладнання: бібліотечні, інформаційні та цифрові ресурси; комп'ютерна техніка й мультимедійне обладнання; мережеві системи пошуку, аналізу та оброблення інформації; цифрові освітні платформи; програмне забезпечення

	<p>для підтримки дистанційних і змішаних форм навчання; електронні освітні ресурси; програми статистичної обробки, візуалізації та інтерпретації даних, що забезпечують ефективне досягнення програмних результатів навчання та проведення наукових досліджень.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова
Основний фокус освітньо-наукової програми	<p>Розвиток ключових професійних компетентностей для здійснення аналітичної, дослідницької, інноваційної, науково-педагогічної та організаційно-проектної діяльності у сфері початкової освіти. Освітньо-наукова програма базується на інтеграції сучасних досягнень педагогічної науки, тенденцій розвитку початкової освіти, концептуальних засад Нової української школи, європейських стандартів вищої освіти, цифрових технологій та інноваційних підходів до професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи.</p> <p>Програма спрямована на формування у здобувачів здатності продукувати нові наукові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми початкової освіти, здійснювати самостійну науково-дослідницьку діяльність, упроваджувати інноваційні педагогічні технології, організовувати й модернізувати освітній процес відповідно до сучасних викликів розвитку освіти, умов цифровізації, суспільних трансформацій, воєнного та післявоєнного відновлення України.</p> <p>Особлива увага приділяється:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розвитку методологічної культури та дослідницької компетентності; – формуванню здатності до розроблення й упровадження інноваційних методик і технологій навчання молодших школярів; – організації безпечного, інклюзивного, цифрового та здоров'язберезувального освітнього середовища; – забезпеченню якості початкової освіти відповідно до національних і міжнародних стандартів; – професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи в умовах реформування освіти; – реалізації принципів академічної доброчесності, педагогіки партнерства, дитиноцентризму та компетентнісного підходу.

	<p>Освітньо-наукова програма орієнтована на оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для розвитку початкової освіти, професійної підготовки педагогічних кадрів і забезпечення сталого розвитку освітньої системи України.</p> <p>Ключові слова: початкова освіта, професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи, доктор філософії, освітній процес, інноваційні педагогічні технології, Нова українська школа, цифровізація освіти, інклюзивне освітнє середовище, науково-дослідницька діяльність, педагогіка партнерства, якість освіти, сталий розвиток освіти.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Особливістю освітньо-наукової програми є системна підготовка докторів філософії у сфері початкової освіти, що поєднує фундаментальну наукову, інноваційну педагогічну та практикоорієнтовану складові. Програма забезпечує інтеграцію сучасних досягнень педагогічної науки, міждисциплінарних підходів, цифрових технологій та актуальних тенденцій розвитку початкової освіти в умовах трансформації освітнього середовища України.</p> <p>Освітньо-наукова програма орієнтована на підготовку науковців і науково-педагогічних працівників нового покоління, здатних ефективно здійснювати дослідницьку, викладацьку, експертну та організаційно-педагогічну діяльність у закладах освіти різних рівнів з урахуванням потреб столичного регіону, сучасних викликів розвитку освіти та європейських тенденцій модернізації освітньої системи.</p> <p>Особливості програми полягають у:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поєднанні фундаментальної педагогічної науки з прикладними дослідженнями у сфері початкової освіти; – реалізації науково-компетентнісної моделі підготовки докторів філософії, що базується на компетентнісному, діяльнісному, системному, дитиноцентричному та партнерському підходах; – інтеграції освітньої, науково-дослідницької та інноваційної діяльності в єдності теорії та практики;

	<p>– формуванні готовності до організації безпечного, інклюзивного, цифрового та здоров'язберезувального освітнього середовища;</p> <p>– розвитку лідерських якостей, академічної мобільності, навичок міжнародної наукової співпраці та здатності до безперервного професійного саморозвитку;</p> <p>– спрямованості на розв'язання актуальних проблем початкової освіти в умовах суспільних трансформацій, кризових викликів, воєнного та післявоєнного розвитку України.</p> <p>Програма враховує сучасні тенденції реформування освіти, концептуальні засади Нової української школи, принципи академічної доброчесності, європейські стандарти забезпечення якості освіти та орієнтована на підготовку конкурентоспроможних докторів філософії, здатних інтегруватися у національний і міжнародний освітньо-науковий простір.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Посади наукових, науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження у сфері початкової освіти.
Подальше навчання	Продовження освіти, спрямованої на здобуття другого наукового ступеня - доктора наук, постдокторські студії, підвищення кваліфікації, набуття додаткових кваліфікацій у формальній, неформальній та інформальній освіті.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес базується на активному навчанні, передусім на індивідуальному масштабному дослідницькому проєкті, який ретельно контролюється, надаючи певну відповідальність досліднику на початковому етапі за вибір методу, предмету та організацію часу. Виробнича (педагогічна) практика.</p> <p>Форми роботи: очне навчання (face-to-face) – лекції, практичні заняття; навчання через викладання (learning by teaching) – практика; самостійне навчання (self-study learning) – самостійна робота, опрацювання інформації в мережі; навчання через дослідження (learning through research) – проєктна робота,</p>

	<p>підготовка дисертаційної роботи; персоналізоване навчання (personalized learning) – індивідуальні консультації з науковими керівниками; дистанційне навчання (distance learning) – навчання за допомогою сучасних комунікаційних засобів обміну інформацією; онлайн навчання (online collaborative learning) – робота здобувачів ступеня PhD і викладачів в режимі онлайн.</p>
Оцінювання	<p>Освітня складова ОНП. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, F, FX). Враховуються всі види аудиторної, самостійної навчальної діяльності здобувачів та асистентська практика. Передбачено такі види і форми контролю: поточний (усне, письмове опитування, тестування); підсумковий контроль, визначений навчальним планом, у терміни, встановлені графіком освітнього процесу (залік, усний іспит, письмовий іспит, іспит у формі тестів, захист звіту з асистентської практики). Наукова складова ОНП. Оцінювання наукової діяльності здобувачів здійснюється на основі аналізу кількісних і якісних показників. Передбачено: аналіз стану та/або рівня підготовки дисертації або окремих частин дисертації (відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи здобувача); публікацій у фаховій періодиці України, зарубіжних періодичних виданнях, журналах, включених до наукометричних баз Scopus, WoS; участі в науково-комунікативних заходах (конференції, семінари тощо); наявності сертифікатів про науково-педагогічне стажування; участь у грантовій та/або проектній діяльності. Поточний контроль здійснюється на основі щорічних звітів аспіранта щодо виконання індивідуального плану наукової роботи на засіданнях кафедри педагогіки з оформленням відповідного висновку. Підсумковий контроль передбачає публічний захист наукових досягнень у формі дисертації.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері початкової освіти, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також</p>

	проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері початкової освіти й на межі спеціальностей на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
	ЗК 2. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
	ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Спеціальні компетентності (СК)	СК 1. Здатність інтегрувати знання з різних галузей, планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері початкової освіти й на межі спеціальностей і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях освітньої галузі та суміжних галузей.
	СК 2. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти досліджень, цифрові засоби, інструменти, ресурси і технології для провадження досліджень та створення інновацій у сфері початкової освіти, а також в освітній діяльності.
	СК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері початкової освіти, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
	СК 4. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері початкової освіти та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.
	СК 5. Здатність до навчання впродовж життя, безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
	СК 6. Здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти.
	7 – Програмні результати навчання
	ПРН 1 Розв'язувати комплексні проблеми професійної діяльності, науки та/або інновацій у сфері початкової освіти й на межі спеціальностей, створювати передові концептуальні та методологічні знання, реалізовувати інновації.

	<p>ПРН 2 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми початкової освіти державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.</p>
	<p>ПРН 3 Формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, узагальнювати результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень у сфері початкової освіти.</p>
	<p>ПРН 4 Глибоко розуміти загальні принципи та методи педагогічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері початкової освіти та у викладацькій практиці з дотриманням норм професійної і академічної етики.</p>
	<p>ПРН 5 Аналізувати стан і прогнозувати розвиток початкової освіти в Україні та поза її межами, пропонувати ефективні рішення щодо вирішення проблем початкової освіти, оцінювати результати впровадження інновацій.</p>
	<p>ПРН 6 Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, технології роботи з відкритими даними, бази даних та інформаційні системи.</p>
	<p>ПРН 7 Застосовувати сучасні методи й інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері початкової освіти й у дотичних міждисциплінарних напрямках, для саморозвитку та самовдосконалення впродовж життя.</p>
	<p>ПРН 8 Розробляти, реалізовувати та оцінювати якість наукових та/або освітніх проєктів, які надають можливість переосмислити наявне і створити нове цілісне знання та/або професійну практику в освітній галузі і на межі галузей знань, із врахуванням соціальних, етичних, економічних та правових аспектів.</p>

	ПРН 9 Розробляти й досліджувати концептуальні моделі освітніх процесів і систем, їх наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, організувати освітній процес у закладах фахової передвищої та вищої освіти.
Програмні результати навчання, запропоновані ЗВО	
	ПРН 10 Здійснювати науково-педагогічну діяльність із урахуванням сучасних суспільних викликів, воєнного та післявоєнного розвитку України, забезпечуючи організацію безпечного, інклюзивного та здоров'язбережувального освітнього середовища.
	ПРН 11 Аналізувати та впроваджувати інноваційні моделі й технології забезпечення якості та безперервності початкової освіти в умовах кризових ситуацій, цифровізації та трансформації освітнього середовища.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку докторів філософії освітньо-наукової програми «Початкова освіта», відповідає ліцензійним умовам (згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).</p> <p>У підготовці фахівців беруть участь такі підрозділи: підрозділи Педагогічного факультету: - кафедра педагогіки; - кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки; - кафедра ЮНЕСКО з наукової освіти; інші підрозділи університету: - Факультет іноземної філології; - Факультет математики, інформатики та фізики.</p> <p>Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у виданнях Scopus, Web of science, фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі</p>

	науково-педагогічні працівники, відповідно до укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти та науково-дослідних інститутах.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки докторів філософії освітньої програми «Початкова освіта» відповідає ліцензійним умовам. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>На сайті Університету (https://udu.edu.ua), педагогічного факультету (https://pf.udu.edu.ua/) міститься інформація про навчальну (зокрема, навчальні, робочі програми, силабуси ОК) та наукову роботу, контакти, віртуальне навчальне середовище Moodle. Здобувачі мають відкритий доступ до мережі Wi-Fi, Internet тощо.</p> <p>У процесі онлайн-навчання використовується переважно платформи Google Meet, Zoom. Робота з різними браузерями, електронною поштою, соціальними мережами дозволяє оптимізувати взаємодію, визначаючи кожному індивідуальну освітню траєкторію.</p> <p>Належною є забезпеченість бібліотечними ресурсами (друкованими та електронними) https://enpuir.udu.edu.ua/, оптимізовано доступ до мережі інших електронних бібліотек (українських та зарубіжних) https://lib.udu.edu.ua/, профільних авторських розробок науково-педагогічних працівників. Навчально-методичне забезпечення (навчальні та робочі програми, силабуси, навчально-методичні картки, електронні навчальні курси, навчальні посібники, освітньо-наукові</p>

	<p>комплекси/методичні рекомендації та ін.) відповідає ліцензійним вимогам.</p> <p>Регулюється Статутом Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (Концепцією освітньої діяльності) (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/statut-ukrayinskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhayla-drahomanova), Стратегією розвитку Українського державного університету імені Михайла Драгоманова на 2023-2028 роки (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/inshi-dokumenty/stratetiia-rozvytku-ukrayinskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhaila-drahomanova-na-2023-2028-roky), «Положенням про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова» (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-ukrayinskomu-derzhavnomu-universyteti-imeni-mykhaila-drahomanova), «Положенням про організацію та проведення практик студентів УДУ імені Михайла Драгоманова» (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyk-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova) та іншими внутрішніми документами (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty)</p>
9 – Академічна мобільність	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Згідно нормативних документів освітньої галузі та відповідних договорів із закладами вищої освіти та науково-дослідними установами в університеті створені умови для забезпечення можливості національної кредитної мобільності. https://pf.udu.edu.ua/aspirantam/zabezpechennia-iakosti-osvity-zdobuvachiv-phd/onp-011-osvitni-pedahohichni-nauky-phd#uhody-pro-spivpratsiu-ta-steikkholdery</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Університет створює і забезпечує можливості міжнародної кредитної мобільності, сприяє участі здобувачів і викладачів у міжнародних проєктах, зокрема програмах ERASMUS+, за довгостроковими угодами про наукову і академічну співпрацю https://pf.udu.edu.ua/aspirantovi-fpp/mizhnarodna-</p>

	spivpratsia-mizhnarodna-akademichna-mobilnist-ta-stazhuvannia/mizhnarodni-uhody-aspiratu-fpp#universytetskyi-koledzh-pivdenno-skhidnoi-norvehii , УДУ – міжнародне співробітництво https://udu.edu.ua/UNIVERSYTET/MIZHNARODNE-SPIVROBITNYTSTVO#CATEGORY-250
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно чинного законодавства України та після вивчення курсу української мови.

II. Перелік компонентів освітньо-наукової програми

Відповідно до абз. 4 п. 26 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», що затверджено постановою КМУ, вибіркова складова освітньо-наукової програми складається з 12 кредитів ЄКТС та входять до загального обсягу кредитів. Індивідуальний навчальний план окрім базових складових містить перелік дисциплін за вибором аспіранта. Вибіркова складова полягає у вільному виборі аспірантів дисциплін, які формують здобуття знань зі спеціальності, а також вибір дисциплін, що пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження. Вибір погоджуються з науковим керівником та гарантом програми. Аспірант також має право обрати дисципліну, яка пропонується для інших спеціальностей та рівнів вищої освіти. Взяти участь у формуванні вибіркової складової можуть усі кафедри Університету.

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код навчальної дисципліни	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові навчальні дисципліни			
Цикл загальнонаукової підготовки			
ЗН 01	Філософські студії	3	екзамен
ЗН 02	Академічна іноземна мова у професійній діяльності та дослідженнях	3	залік
ЗН 03	Академічна українська мова у професійній діяльності та дослідженнях	3	залік
ЗН 04	Методи планування та обробки результатів наукових досліджень	3	залік

ЗН 05	Наукометрія та науково-організаційна діяльність	3	залік
Цикл спеціальної підготовки			
СП 01	Теорія і методологія сучасних досліджень у початковій освіті	3	екзамен
СП 02	Інноваційні технології та цифрова трансформація початкової освіти	3	екзамен
СП 03	Організація безпечного, інклюзивного та здоров'язбережувального освітнього середовища	3	екзамен
СП 04	Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи в умовах Нової української школи	3	залік
СП 05	Управління якістю освіти та академічна доброчесність у науково-педагогічній діяльності	3	залік
П 01	Науково-педагогічна практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		36	
Вибіркові навчальні дисципліни			
СВ 01	Дисципліни каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки освітньо-наукової програми «Початкова освіта», а також навчальних дисциплін з інших освітньо-наукових програм УДУ імені Михайла Драгоманова/інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності	3	залік
СВ 02		3	залік
СВ 03		3	залік
СВ 04		3	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		12	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		48	

2.2. Наукова складова ОНП

Наукова складова ОНП оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи здобувача і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури. Індивідуальний план наукової роботи, де зазначені терміни, вимоги та форма запланованих і виконаних здобувачем дій, зарахованих до його проміжної атестації, має бути погоджений із науковим керівником /керівниками. Наукова складова ОНП передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Дисертація на

здобуття ступеня доктора філософії в галузі освіти є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуальних наукових завдань в освітній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань наук про освіту та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова передбачає такі види діяльності: проведення наукового дослідження та оформлення дисертації; оприлюднення результатів наукового дослідження (опублікування статей, участь у конференціях); атестація (захист дисертації).

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії за спеціальністю А3 Початкова освіта здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи.</p> <p>Атестація завершується ухваленням разової спеціалізованої вченої ради рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі А Освіта в результаті успішного виконання здобувачем цієї освітньо-наукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Документом, який засвідчує присудження ступеня доктора філософії, є диплом доктора філософії державного зразка, що видається закладом вищої освіти (науковою установою) після затвердження атестаційною колегією МОН України рішення ради.</p> <p>Дисертація, за результатами захисту якої радою прийнято рішення про відмову в присудженні ступеня доктора філософії, може бути подана до захисту повторно після доопрацювання не раніше ніж через один рік з дня прийняття такого рішення.</p> <p>Здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності А3 Початкова освіта передбачає набуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення в галузі А Освіта.</p> <p>Основні результати дисертаційного дослідження повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових</p>
---	---

публікаціях здобувача, відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12.01.2022 р. № 44:

1) статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту);

2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);

3) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов.

Стаття у виданні, віднесеному до першого – третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого – третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

Статті, опубліковані після набрання чинності цим Порядком, зараховуються за темою дисертації лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier), крім публікацій, що містять інформацію,

	<p>віднесу до державної таємниці, або інформацію для службового користування.</p> <p>Не вважається самоплагиатом використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без посилання на ці праці, якщо вони попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>1) Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв’язання комплексної проблеми в сфері початкової освіти.</p> <p>Дисертація здобувача ступеня доктора філософії – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень, готується державною або англійською мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м’якій палітурці та в електронній формі.</p> <p>2) Для ознайомлення з результатами дисертаційних досліджень, кваліфікаційна робота подається на відповідну кафедру, факультет УДУ імені Михайла Драгоманова.</p> <p>3) Дисертація оформляється відповідно до правил затверджених чинним законодавством:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обсяг дисертації вираховується авторськими аркушами основного тексту та становить 6,5 – 7,5 авторських аркушів (згідно пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44). До загального обсягу дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп’ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt. - Дисертацію друкують на одному або на двох (за бажанням) боках аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу.

- Кегель – мітел (14 типографських пунктів).
Допускається підготовка дисертаційної роботи в форматі LaTeX з відповідним стильовим оформленням.

- Текст дисертації необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

4) Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Дисертація має бути розміщена на сайті УДУ імені Михайла Драгоманова у форматі PDF/A з накладанням текстового шару з накладеним електронним підписом здобувача.

5) Дисертація повинна мати такі основні структурні елементи: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних позначень (за необхідності); основна частина; список використаних джерел; додатки (Наказ МОН України Про затвердження вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 р. № 40).

Титульний аркуш оформлюється відповідно Додатку 1 Вимог до оформлення дисертації (пункт 1 розділу III) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/file/text/52/f465001n121.doc>).

У анотації дисертації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та за наявності практичного значення.

Обсяг анотації складає 0.2 – 0.3 авторських аркушів.

У анотації також вказуються: прізвище та ініціали здобувача; назва дисертації; вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач; спеціальність (шифр і назва; галузь знань); найменування вищого навчального закладу, у спеціалізованій вченій раді в якій відбудеться захист; місто, рік.

Наприкінці анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти.

Після ключових слів наводиться список публікацій здобувача за темою дисертації. Вказуються наукові праці в такій послідовності, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації; які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; які додатково відображають наукові результати дисертації.

У вступі подається загальна характеристика дисертації, а саме: обґрунтування вибору теми дослідження; мета і завдання дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження; методи дослідження; наукова новизна отриманих результатів; особистий внесок здобувача; апробація матеріалів дисертації; структура та обсяг дисертації.

За наявності у вступі можуть також вказуватися: зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами; практичне значення отриманих результатів.

У розділах дисертації має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача наукового ступеня, зроблено посилання на всі наукові праці здобувача, наведені в анотації. Список цих праць має також міститися у списку використаних джерел. Обсяг розділів, що присвячені огляду та аналізу літератури, становлять до 15% від основного тексту дисертації.

У висновках викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дисертації, вказуються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою дисертації.

За наявності практичного значення отриманих результатів надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання.

Список використаних джерел формується здобувачем наукового ступеня за його вибором (опціонально – в кінці кожного розділу основної частини дисертації) одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел у дисертації може оформлятися здобувачем наукового ступеня за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним зі стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій (Додаток 3 Вимог до оформлення дисертації (пункт 11 розділу III <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#n99>).

До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації:

	<p>інструментарій проведення дослідження, проміжні формули і розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи та акти випробувань, впровадження, листи підтримки результатів дисертаційної роботи; інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами дисертації; ілюстрації допоміжного характеру; інші дані та матеріали.</p> <p>Обов'язковим додатком до дисертації є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення, форма участі).</p> <p>Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини (том, книга).</p>
--	---

IV. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗН 01	ЗН 02	ЗН 03	ЗН 04	ЗН 05	СП 01	СП 02	СП 03	СП 04	СП 05	П 01
ЗК-1	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК-2				+	+	+	+		+	+	+
ЗК-3		+	+		+		+		+		+
СК-1				+	+	+	+		+	+	+
СК-2				+	+	+	+	+			+
СК-3	+			+	+	+		+		+	+
СК-4					+	+	+	+	+	+	+
СК-5	+	+	+			+		+	+	+	+
СК-6		+	+			+	+	+	+	+	+

V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ЗН 01	ЗН 02	ЗН 03	ЗН 04	ЗН 05	СП	СП	СП	СП	СП	П 01
ПРН 1	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2		+	+		+		+		+		+

ПРН 3	+			+		+				+	+
ПРН 4	+		+	+		+		+	+	+	+
ПРН 5	+				+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6				+	+	+	+				+
ПРН 7				+	+	+	+	+	+		+
ПРН 8				+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 9		+	+			+	+	+	+	+	+
ПРН 10								+	+	+	+
ПРН 11					+		+	+	+	+	+

VI. Системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти відповідає вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, затвердженим Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. В УДУ регулюється Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vnutrishniu-systemu-zabezpechennia-iaкости-vyshchoi-osvity-v-uduimeni-mykhaila-drahomanova>, Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу <https://udu.edu.ua/nauka/antyplahiat> та ін., діяльністю Центру моніторингу якості освіти https://monitoring.udu.edu.ua/images/Polozhenia_pro_ZMYO_-_2024.pdf.

Зокрема, Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти передбачено:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації щодо освітньої діяльності Університету;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності педагогічними і науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Гарант освітньо-наукової програми

Ірина ШАПОШНІКОВА